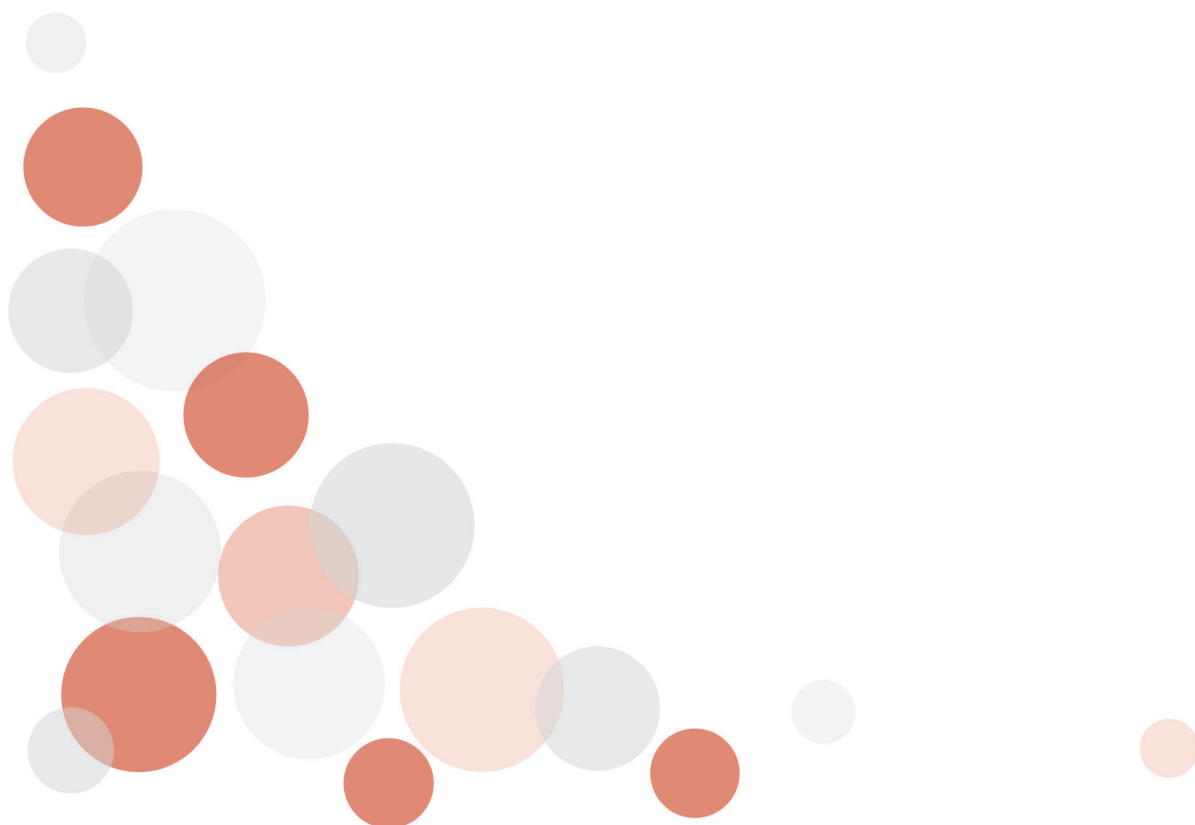

Justyna Sołtys

Twórcza praca
Kreatywnego Wychowawcy
w procesie resocjalizacji młodzieży
niedostosowanej społecznie
w MOW w ZPO nr 3 we Wrocławiu

Tekst i zdjęcia: **Justyna Sołtys**

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy
50-551 Wrocław
ul. Borowska 101
(71) 337 12 34
e-mail: mow@wroclaw.home.pl
www.mow-akacja.pl

Konsultacja merytoryczna
Wydział Resocjalizacji i Socjoterapii ORE
Maria Depta

Redakcja i korekta
Katarzyna Majewska

Projekt okładki, layout, redakcja techniczna i skład
Barbara Jechalska

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Warszawa 2019

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji
Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0
Międzynarodowa Licencja Publiczna (CC BY-NC)
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.pl>

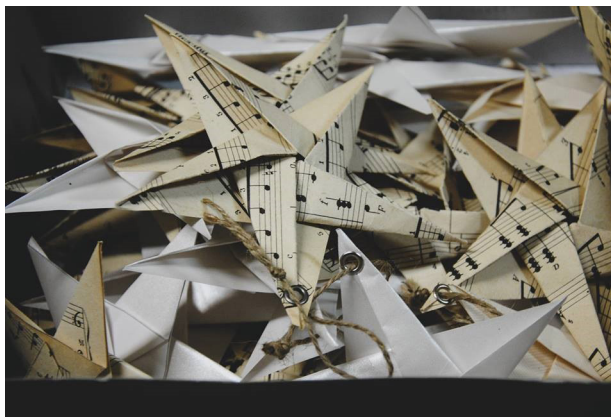
Ośrodek Rozwoju Edukacji
00-478 Warszawa
Aleje Ujazdowskie 28
www.ore.edu.pl

Pracę zawodową rozpoczęłam w 2009 roku w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 we Wrocławiu. Od dziesięciu lat zajmuję stanowisko wychowawcy grupy chłopców. Jestem absolwentką pedagogiki resocjalizacyjnej oraz wychowania fizycznego. Pomimo braku wykształcenia plastycznego czy technicznego to właśnie profilowane zajęcia manualne i plastyczne stały się głównym elementem mojej pracy i oddziaływania na powierzoną mi młodzież.

Dlaczego wybrałam właśnie taką metodę pracy z trudną młodzieżą? Zaczęło się, jak to często bywa, przypadkowo. Podczas przygotowywania dekoracji okolicznościowych zauważyłam, że zazwyczaj mało zdyscyplinowani i rozkojarzeni chłopcy w trakcie prac manualnych całkowicie skupili się na wykonywanym zadaniu. Mieli wolny wybór w doborze materiałów, a ograniczała ich wyłącznie tematyka. Na zajęciach dzielili się swoimi zamierzeniami, pomagali sobie nawzajem, a gdy nadszedł ich koniec, niechętnie odkładali niedokończone jeszcze dzieła. Na pytanie, co im się najbardziej podobało w warsztatach, odpowiadali, że możliwość improwizacji, mnogość materiałów do wykorzystania, jednostkowa odpowiedzialność za efekt oraz element nowości, ponieważ dotąd nigdy nie uczestniczyli w takich zajęciach. Ogromna radość, którą emanowali chłopcy oraz ich prośby o kolejne zajęcia plastyczne skłoniły mnie do głębszych przemyśleń.

Postanowiłam poszerzyć swoją wiedzę z zakresu sztuk plastycznych. Dużo czytałam o arteterapii, różnych technikach plastycznych i innych możliwościach manualnej aktywności. Tak poznałam kirigami, origami, techniki craftowe itp. Na zajęciach w ośrodku młodzież zaczęła tworzyć prace wymagające poświęcenia większej ilości czasu oraz koncentracji i dokładności.

Zajęcia zwykle odbywają się w naszej świetlicy, bez względu na liczbę uczestników. Najpierw przedstawiam chłopcom propozycje tematów i technik, wspólnie je omawiamy, tak aby uczestnicy działali świadomie. Systematyczność zajęć powoduje coraz większą precyzję autorów. Obecnie chłopcy sami podejmują decyzje o wyborze techniki, w której chcą wykonywać prace oraz o stopniu ich trudności.

Wykorzystując zapal artystów, często przemycam różne oddziaływania wychowawcze. Na przykład proponując prace zbiorowe, dobieram chłopców w takie grupy lub pary, aby mogli załagodzić powstały między nimi konflikt, lepiej się wzajemnie poznać, nawiązać i pogłębiać poprawne relacje, integrować w coraz większych zespołach, kształtować odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia i końcowy wynik.

W trakcie zajęć ci młodzi ludzie bardzo często po raz pierwszy odkrywają, że coś potrafią, są w stanie wykonać pracę od początku do końca. Czują satysfakcję z osiągniętego celu, cieszą się z sukcesu. Są dumni z siebie i z tego, że zrealizowali coś samodzielnie, a dodatkowo to coś może się komuś podobać. Dzieła powstałe na zajęciach eksponujemy na ścianach naszej placówki. Młodzież zatem może zobaczyć podziw w oczach odbiorców i usłyszeć słowa uznania od całej społeczności ośrodka.

Podopieczni bardzo często proszą mnie o pomysły na bransoletki, breloczki, magnesy na lodówkę itp. drobiazgi, które mogliby podarować rodzeństwu, dziewczynie czy rodzicom. Obserwowanie ich skupienia podczas wykonywania tych upominków dla bliskich to bezcenne doświadczenie.

Po latach pracy w MOW we Wrocławiu mogę stwierdzić, że zajęcia artystyczne są nie tylko atrakcyjne, ale działają też terapeutycznie. Młodzież relaksuje się na nich, wycisza, rozwija wyobraźnię, ćwiczy wytrwałość, cierpliwość oraz koncentrację i skupienie. Dzięki nim zdecydowanie poprawiła się też jakość innych zadań wykonywanych przez chłopców, np. nauki własnej czy sprzątania podczas dyżurów.

Gdy zdałam sobie sprawę z tego, że moja praca przynosi zamierzone efekty, a dzieła chłopców budzą powszechne zainteresowanie młodzieży z innych grup wychowawczych chcące uczestniczyć w twórczych zajęciach, postanowiłam podzielić się swoimi doświadczeniami.

Pod koniec 2016 roku założyłam bloga, a także konto na Facebooku oraz Instagramie, które są skierowane do wychowawców, nauczycieli pracujących w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, szkołach, przedszkolach, ale i rodziców szukających pomysłów na ciekawe, twórcze i miłe wspólne spędzanie czasu z dziećmi.

Inspirację czerpię z życia codziennego. Za pomysłem idzie dobór materiałów, z których można go zrealizować. Pierwotny koncept wielokrotnie przerabiam w głowie, analizuję go i modyfikuję. Ostatnim etapem jest dostosowanie sposobu wdrożenia pomysłu do umiejętności moich podopiecznych.

Przebogatym źródłem inspiracji są również zasoby internetu. Obserwuję wiele stron z różnych dziedzin. Nie tylko tych artystycznych, ale też technicznych i poświęconych praktycznym działaniom. Bardzo ciekawe i banalnie proste rozwiązania oraz fantastyczne pomysły i spojrzenie na otaczający nas świat znajduję w pracach najmłodszych dzieci.

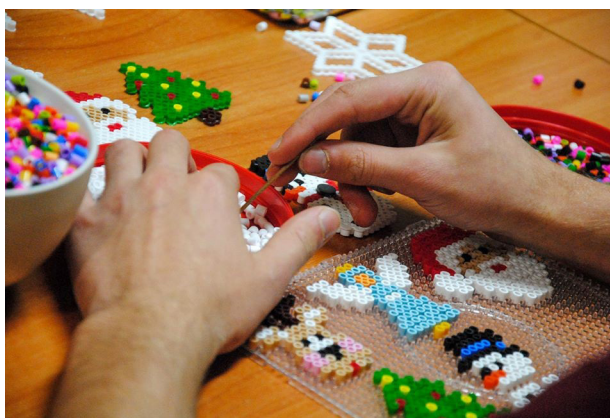
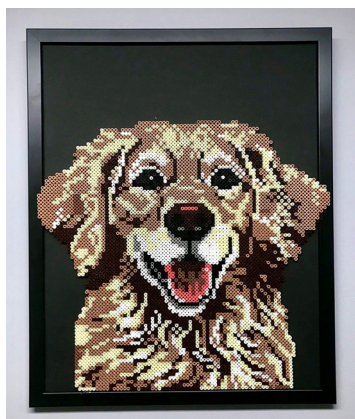
Oto jeden z pomysłów, jak wykonać oryginalny obrazek:

Piwonie – kwiaty z baniek mydlanych

Przygotuj: miseczkę, wodę, płyn do naczyń, farby, słomkę, białe kartki (najlepiej z bloku technicznego), pędzelek, nożyczki, czarny cienkopis. Do miseczki wlej wodę, płyn do naczyń oraz farbę, wymieszaj wszystkie składniki i mocno dmuchaj w słomkę. Kiedy bańki będą już tak duże, że zaczną wychodzić poza miskę, wtedy przyłóż białą kartkę papieru. Na kolejnej kartce pędzelkiem namaluj liście i łodygi. Następnie z kartki z odbitymi bańkami wytnij kwiaty, a z drugiej kartki liście oraz łodygi. Na liściach czarnym cienkopisem narysuj kreseczki. Na kolejnej kartce naklej wycięte uprzednio elementy.

Ostatnim krzykiem mody stały się prace z koralików Hama oraz Pyssla. Zaczęliśmy od najprostszych wzorów dwu- i trzykolorowych, wykorzystujących kilkadziesiąt koralików. Obecnie chłopcy tworzą prace nawet w formatach A3 czy A2, składające się z tysięcy koralików. Staram się dobierać tematykę dzieł do zainteresowań uczestników zajęć. Wykonują więc np. emblematy ulubionych klubów sportowych oraz sylwetki piłkarskich idoli. Inni wolą świat muzyki, więc tworzą wizerunki piosenkarzy czy loga ich zespołów. Młodzież dużo swoich prac zabiera do domów rodzinnych, a w okresie przedświątecznym każdy przygotowuje prezenty dla najbliższych.

Dzieła młodzieży zdobią ściany naszej placówki oraz różnych instytucji na terenie miasta. Były wielokrotnie prezentowane i nagradzane podczas lokalnych uroczystości. Braliśmy udział w warsztatach otwartych dla mieszkańców Wrocławia, na których nasi podopieczni wcielali się w rolę instruktorów i nauczycieli. Obsługiwane przez nich stoiska były tłumnie oblegane przez rodziców z dziećmi. Nasi wychowankowie mieli ogromną satysfakcję z dzielenia się swoją wiedzą i umiejętnościami.

Dotychczas pracowałam z młodzieżą w cyklach dwuletnich. Fascynuje mnie cykl trzy- czy czteroletni i wpływ dłuższego okresu oddziaływania zarówno na dojrzałość prac podopiecznych, jak i efekty terapeutyczne i wychowawcze. To, o czym jestem przekonana już teraz, to fakt, że pokazuję młodzieży alternatywny sposób spędzania czasu wolnego, który będą mogli wykorzystywać w dalszym, nawet dorosłym życiu.

Jeśli macie jakieś pytania, pomysły, sugestie – piszcie, zapraszam.

- ✉ kreatywnywychowawca@onet.pl
- ✉ www.kreatywnywychowawca.pl
- ✉ [facebook.com/KreatywnyWychowawca](https://www.facebook.com/KreatywnyWychowawca)
- ✉ Instagram @kreatywny_wychowawca

Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70
e-mail: sekretariat@ore.edu.pl

www.ore.edu.pl

